

Ukraina pakub avastamist ja äratundmist 2

Algus 17. aprilli Nädalises

Kristiina Viiron

Hea võimalus on meil külastada ka Eesti saatkonda, mis asub suhteliselt tagasihoidlikes ruumides. Suursaadik Paul Lettens räägib, et Ukrainas elab umbes 4000 eestlast, neist 1000 Krimmis.

Eestlasi ühendab Ukraina Eesti Selts, millel on riigis mitu osakonda, Krimmis näiteks seitse. Lettens räägib ka, et ukrainlased Eestit just sageli ei külasta, siia poole sõidab keskeltläbi 6000 inimest aastas.

Pärastlõunase Kiievi tänavatel kõnnib rahvast murdu. Minul haarab käest umbes kümneaastane räpane tõmmu poisike ja anub mult raha: "Tjotjenka, ma pole juba paar päeva söönud." Poisike vajub teele lausa põlvili ning annangi talle raha. Arvata võib aga, et tegemist on hoopis taskuvarastega ning etendus on antud minu tähelepanu hajutamiseks, sest minu kannul kõndinud poisid tõmbuvad tahapoole, kui Jaanika nende poole vaatab.

Hotell Bratislava, kus me peatume, on hiigelsuur, ent mitte just kõige uhkem hoone pikkade koridoride ja labürintidega. Ka toad on avarad, kuigi mitte kõige esinduslikumad – samas pole ka põhjust nuriseda. Isegi krapp on, kust muusikat lasta, telegas, nagu selgub, on üksikutel. Aga kes meist tahaski hotellis passida ja telerivaata-

Õhtusest Kiievist leidis igaüks endale midagi - kes jalutas linnatänavatel, kes külastas glamuurseid ööklubisid.

JAANIKA KOLLI ja AARE HINDREMÄE fotod

ma. Tunnelites ja nende ümbruses käib vilgas kaubandustegevus, sealt võib osta kõike: riideid, lilli, suveniire ja pirukaid.

Metroosõit maksab viiskümmend kopikat, selle eest saab jaamas plastist zetonni, mis turvavarava pilusse lasta tuleb. Värav avaneb ja võidki sõita, kuhu suunas soovid.

Darnytsa metroojaam on eriline, sest asub maa peal ning paar peatusevahet vahime õhinal aknast välja. Rong on sõitjaid tihedalt täis. Üks nokastanud noor-

Khreschatykul otsustame väljuda – ikkagi tuttav paik. Oleme tõeliselt sügaval maa all ning tagasi maa peale tõuseme lausa kahe eskalatoriga. Õhk on soe ja tõeliselt kevadine (19. märts). Ilmselt on see Ukrainaski üks esimestest soojadest kevadõhtutest, sest rahvast on Kiievi peatänaval tõesti palju. Mookandid mängivad pilli ja laulavad, noored tantsivad. Vananev majorimundris ohvitser jalutab, võimukas erkpunase suuga proua käevangus. Keskealine luksuslikus rõivastuses seltskond tähis-

si, viimast asendab õuna-kompott. Toit on odav, iga roog mõni grivna. Tellime erinevaid sööke, et üksteise käest maitsta, laome taldrikule Kiievi kotleti, lihaga kartulikoogid, praetud kartulid seentega ja lihavors-tikesed... Korralik kõhutäis läheb maksma paarikümne grivna ringis ja siis saab kõht nii täis, et raske on tõusta.

Õo Kiievis möödub meil kõigil väga erinevalt: kes magab hotellis, kes veedab aega hotellis baaris, osa aga läheb tutvuma Kiievi ööklubidega ning ühtlasi tähistama Too-

tüdrukut, vinüülplaatidele kirjutatud menüüd.

Krimm on riik riigis ja poolsaarele sõites peatab busi piirivalvur ja uurib, kuhu minek. Passe kontrollima ta siiski ei vaevu.

Krasnodarka kodu

tundi hiljem pilkases pimeduses. Krasnodarkas saan bussist maha astudes tervituseks sahmaka mulda vastu silmnägemist. Stepiküla ikkagi, tuulte meelevaldas.

Mind ning Jaanikat ootab meie perenaine Klaara. Ta näitab taskulambiga tuld

Jaanika – nende poolt.

Hotell Bratislava, kus me peatume, on hiigelsuur, ent mitte just kõige uhkem hoone pikkade koridoride ja labürintidega. Ka toad on avarad, kuigi mitte kõige esinduslikumad – samas pole ka põhjust nuriseda. Isegi krapp on, kust muusikat lasta, telekas, nagu selgub, on üksikutel. Aga kes meist tahaski hotellis passida ja telerivaatamise aega viita.

Pulbitsev ööelu

Läheme Kiievi peale kolama ja metrooga tutvust tege-

Metroosõit maksab viiskümmend kopikat, selle eest saab jaamas plastist zetonni, mis turvavärava pilusse lasta tuleb. Värav avaneb ja võidki sõita, kuhu suunas soovid.

Darnytsa metroojaam on eriline, sest asub maa peal ning paar peatusevahet vahime õhinal aknast välja. Rong on sõitjaid tihedalt täis. Üks nokastanud noormees püüab piigade ees esineda ja poeb miilustades külje alla vanale prouale. Piigadel on naljakas, kuid proua on üsna pahane.

Meie majaperenaine Valentina Stasenko on puhastverd eestlane, kes räägib ja loeb eesti keelt vabalt.

toriga. Ohk on soe ja tõeliselt kevadine (19. märts). Ilmselt on see Ukrainaski üks esimestest soojadest kevadõhtutest, sest rahvast on Kiievi peatänaval tõesti palju. Mooskandid mängivad pilli ja laulavad, noored tantsivad. Vananev majorimundris ohvitser jalutab, võimukas erkpunase suuga proua käevangus. Keskealine luksuslikus rõivastuses seltskond tähistab midagi, ilmselt pulma-aastapäeva. Hoolimata võimalusest iga kahekümne meetri tagant odavat õlut osta, ei jää silma purjus inimesi. Ka kiirustajaid pole näha.

Kõhutäis rahvusrestoranist

Õhtust sööme *“Domašnaja kuhnjaz”* - Läti Lido sarnane restoran, kus igal toidul (lihal, kalal, kartulil) tükihind, nii et lao aga taldrikule palju tahes. Jooke otsides avastan, et ei pakuta piima ega mors-

kule Kiievi kotleti, lihaga kartulikoogid, praetud kartulid seentega ja lihavorstikesed... Korralik kõhutäis läheb maksma paarikümne grivna ringis ja siis saab kõht nii täis, et raske on tõusta.

Õo Kiievis möödub meil kõigil väga erinevalt: kes magab hotellis, kes veedab aega hotelli baaris, osa aga läheb tutvuma Kiievi öoklubidega ning ühtlasi tähistama Toomas Ventsli *“poissmeheõhtut”*. Jõuame ju järgmisel õhtul Krasnodarkasse, Krimmi külla, kus elavad Ukraina eestlased ja nende järeltulijad. Krasnodarkas on pool aastat elanud ja lastele eesti keelt õpetanud ka Toomase tüdruk Raina Reiljan.

Hommikul bussis vahetame muljeid Kiievi avastusretkedest: kellele üritanud hotelli turvamees vahendada lõbuteenust, kes nägi öoklubis enneolematut vaatepilti: akvaariumis ujuvat tantsu-

tüdrukut, vinüülplaatidele kirjutatud menüüd.

Krimm on riik riigis ja poolsaarele sõites peatab bussi piirivalvur ja uurib, kuhu minek. Passe kontrollima ta siiski ei vaevu.

Krasnodarka kodu

Õhtu eel sadakonna kilomeetri kaugusel enne Krasnodarkat ostame külakostiks torti. Müüja, kes on juba kümmekond torti meile ulatama pidanud, ei pea vastu ja pärib: *“Mis lahti on, miks te kõik torte ostate?”*

Piret Laidroo saadab Rainale Krasnodarkasse sõnumeid – tema siis omakorda peab jooksma perest peresse ja teatama meie võõrustajatele, mis kell me jõuame.

Plaanitud poole üheksa asemel jõuame pärale kolm

tundi hiljem pilkases pimeduses. Krasnodarkas saan bussist maha astudes tervituseks sahmaka mulda vastu silmnägemist. Stepiküla ikkagi, tuult meelevallas.

Mind ning Jaanikat ootab meie perenaine Klaara. Ta näitab taskulambiga tuld ning koos hakkame, kotid seljas ja tordid näpus, kodu poole rühkima. Tema öde Valja ootab meid juba soojas hubases köögis ja kolistab pottide-pannidega. *“Hilja jõudsite,”* räägib Klaara toitu lauale pannes. Nii söömegi öösel hunniku kartuliputru ja kotlette, pääsemata tervisenapsist – külakostiks ostetud magusast veinist. Klaara ise tervitab meid kangema kraami, enda valmistatud *samodelkaga*.

(Järgneb)

Krasnodarka küla keset steppi tervitab saabujaid pisikeste majade ja tugeva tuulega. Selles külas elab tatarlaste ja venelaste kõrval kõige rohkem Krimmi eestlasi.